

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Фармацевтична компанія «Фармак»
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ III Всеукраїнської науково-методичної конференції

(Шостка, 19 квітня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

ВПЛИВ АВТОТРАНСПОРТУ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ МІСТА ШОСТКИ

Т.П. Чайка, О.Б. Андрусенко, Н.О. Борзова

Шосткинський інститут Сумського державного університету
nataborzovaone@gmail.com

З кожним роком стан навколишнього природного середовища погіршується. Зміна клімату, погіршення якості води, повітря та ґрунту стають одними з головних екологічних проблем України.

Автотранспорт є одним із видів забруднення навколишнього середовища. На частку автомобільного транспорту припадає більша частина шкідливих викидів у довкілля, які є головними забруднювачами атмосфери. Усього налічується близько 200 шкідливих (забруднюючих) речовин, багато яких небезпечні для здоров'я людини. В основному це газоподібні речовини і невелика кількість твердих часток, що знаходяться в зваженому стані.

Автотранспорт – джерело емісії в атмосферу складної суміші хімічних сполук, склад яких залежить не тільки від виду палива, типу двигуна й умов його експлуатації, але і від ефективності контролю викидів. Потрапляючи в атмосферу, компоненти відпрацьованих газів двигунів внутрішнього згорання, з одного боку, змішуються з наявними в повітрі забруднювачами, з іншого боку – проходять ряд складних перетворень, що призводять до утворення нових сполук. Одночасно йдуть процеси розведення і видалення забруднювачів з атмосферного повітря шляхом мокрого і сухого висаджування на землю.

Метою даної роботи є визначення ступеня забрудненості атмосфери та ґрунту автомобільним транспортом в м. Шостка за допомогою наступних методів дослідження: методу ліхеноіндикації, методики оцінювання стану атмосферного повітря за показником інтенсивності руху автотранспорту (за концентрацією CO), біологічного методу дослідження іонів свинцю у ґрунті.

Ліхеноіндикація як метод визначення стану довкілля є економічним, маломатеріаломісним. Лишайники поширені в різних рослинно-кліматичних зонах, невибагливі до умов зростання. Вони витримують тривалу посуху, низькі і високі температури, проте є чутливими до забруднення повітря та рекреаційних змін, що пов'язано з особливостями їх будови та фізіолого-біохімічними процесами. За проведеними дослідженнями методом ліхеноіндикації можна зробити висновок, що викидів сірчистого газу (SO₂) в атмосфері у м. Шостка перевищує норму у місцях дослідження.

Метод дослідження інтенсивності руху і дослідженню загазованості вулиць дозволяє виявити максимальне навантаження на повітряне середовище з метою встановлення якісних показників. За методом показника інтенсивності руху видно, що середній показник CO складає 8,9 мг/м³. Слід зазначити, що гранично допустима концентрація вмісту CO складає 5 мг/м³, а отже середній показник CO перевищує вказане значення майже в два рази.

Свинець є небезпечним токсикантом, який, потрапляючи і накопичуючись в навколишньому середовищі, надовго зберігається в ній, не наражаючись руйнуванню і не втрачаючи своїх токсичних властивостей. За проведеними дослідженнями, вміст іонів свинцю виявлено у всіх досліджуваних зразках ґрунту, а значить вказані зони є небезпечними.